

Collegevoorstel

Onderwerp **Plan van Aanpak Noorderhaven**

Registratienr. Steller/telnr. Claudia Versloot/ 88 89 Bijlagen 4 Fatale datum

Portefeuillehouder R. van der Schaaf Overlegd met WCG

Voorstel voor agendering Discussiedeel Conformdeel
Classificatie Openbaar Intern Vertrouwelijk Geheim
Publiciteit Persbericht Persconferentie: regulier
 Geen publiciteit, want
Langetermijn agenda (LTA) Raad LTA ja: Maand Jaar
LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld collegebesluit

Het college besluit

1. het plan van aanpak Noorderhaven vast te stellen;
2. het plan van aanpak ter kennis te brengen aan de raad;
3. de brief aan de raad over het Plan van Aanpak Noorderhaven vast te stellen.
4. het bestuur van het Woonschepencomité Groningen schriftelijk in kennis te stellen van het besluit van het college;
5. geheimhouding op te leggen ten aanzien van de bijlage advies van Trip advocaten & notarissen, documentnr 22698314v1, van 8 november 2017, op grond van artikel 55, lid 1 Gemeentewet vanwege intern beraad (artikel 11 van de Wet openbaarheid van bestuur);
6. kosten voor de handhaving te dekken uit de intensiveringsmiddelen wonen (€50.000,-) en het havenwezen (€15.000,-).

Samenvatting

We stellen voor om het plan van aanpak Noorderhaven vast te stellen. In de Noorderhaven willen we een kwaliteitsverbetering doorvoeren en de dynamiek terugbrengen. Het plan van aanpak draagt bij aan het verbeteren van de kwaliteit: er liggen geen verwaarloosde schepen meer, er liggen zoveel mogelijk authentieke woonschepen en de schepen worden bewoond door de eigenaar. Om de ambities voor de Noorderhaven te realiseren, hebben we geïnventariseerd welke schepen voldoen aan de regels van de Verordening openbaar vaarwater. In het plan van aanpak staan de resultaten van de inventarisatie, toelichting op de toelatingsverklaring, leerpunten van het verleden en het vervolg. Ook de gevolgen voor de bewoners van de Noorderhaven staan beschreven. Het plan van aanpak gaat uit van de bestaande beleidsuitgangspunten en gemeentelijke regelgeving. Het WCG, de bewoners van de Noorderhaven en de bewoners van de kades van de Noorderhaven en de bijbehorende bewonersorganisaties brengen we op de hoogte van het besluit.

B&W-besluit d.d.:

Agendering collegevergadering	Datum	☐ Discussie ☐ Conform		
		Gemeentesecretaris	Paraaf	Datum
Portefeuillehouder	Paraaf	Datum	Afgehandeld en naar archief	Paraaf Datum

Vervolg voorgesteld collegebesluit

Aanleiding en doel

In de waternorm staat dat we de Noorderhaven willen behouden als (dynamische) haven voor varende woonschepen. En dat we de haven bereikbaarder en toegankelijker willen maken. De Noorderhaven is uitsluitend bedoeld voor varende schepen. We willen een kwaliteitsverbetering doorvoeren in de Noorderhaven en de dynamiek terugbrengen. We willen verwaarloosde schepen weren/ verwijderen uit de Noorderhaven en stimuleren dat schepen zo nu en dan de haven verlaten en plaatsmaken voor andere schepen.

De schepen in de Noorderhaven zijn geïnventariseerd. Uit de inventarisatie is gebleken dat van de 63 schepen in de Noorderhaven 18 schepen niet voldoen aan de criteria (verwaarloosd, haveloos, niet kwetsbaar, authenticiteit en 10m doorvaart) van de verordening openbaar vaarwater.

In het plan van aanpak staan de resultaten van de inventarisatie, een toelichting op de toelatingsverklaring, leerpunten van het verleden en het vervolg. Namelijk: Wat zijn de consequenties/vervolgstappen als een schip niet voldoet aan de eisen van de verordening. Ook wordt voorgesteld om een onderhoudssubsidieregeling te laten vaststellen.

Met de regeling gaan we subsidie verlenen voor het in goede staat van onderhoud brengen en houden van het (on)zichtbare deel van authentieke woonschepen, gelegen op aangewezen gebied en op het in vaarklaar staat brengen van authentieke woonschepen in de Noorderhaven. Voor een aanvrager is de subsidie eenmalig (per jaar) en bedraagt maximaal 50% van de te maken kosten met een maximum van €5.000,-.

We stellen voor om het plan van aanpak vast te stellen en ter kennis te brengen aan de raad.

Kader

Op 18 januari 2018 is het collegevoorstel en – brief 'Noorderhaven' vastgesteld, kenmerk 6758294. In de raadsvergadering van 21 februari 2018 is de motie: vrijhaven Noorderhaven aangenomen. De motie betreft:

1. inventarisatie en het handhavingsplan aan raad en bewoners voor te leggen alvorens eventueel te gaan herschikken;
2. maatwerk te gaan leveren bij eventuele herschikking door rekening te houden met de omstandigheden per schip;
3. bewoners die de Noorderhaven moeten verlaten daarvoor ruim de tijd te geven en desgewenst hulp bieden bij het zoeken naar alternatieve ligplaatsen.

De Verordening Openbaar Vaarwater (VOV) is het toetsingskader voor de Noorderhaven.

Belangrijk is de per 1 januari 2018 Wet verduidelijking voorschriften Woonboten (WvW) die van kracht is geworden. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen varende schepen en drijvende bouwwerken. De laatste categorie krijgt van rechtswege een omgevingsvergunning.

In Groningen geldt dus de VOV. Deze stelt dat schepen in de Noorderhaven moeten kunnen varen. We hebben hierop echter niet gecontroleerd. Daarom liggen er ook schepen die niet (meer) kunnen varen (drijvende bouwwerken). Veel woonschepenbewoners in de Noorderhaven met drijvende bouwwerken zijn in de veronderstelling dat zij door de invoering van de WvW van rechtswege een omgevingsvergunning en dus een vaste ligplaats krijgen. Wij stellen echter dat de schepen in de Noorderhaven varend horen te zijn (aangezien dat vermeld staat in de VOV) en er daarom geen recht bestaat op een omgevingsvergunning. Trip Advocaten & notarissen heeft ons daarover geadviseerd (documentnr 22698314v1, van 8 november 2017). Hun voorlopige conclusie is dat logischerwijs geen van de schepen in de Noorderhaven geacht kunnen worden over een omgevingsvergunning te beschikken op grond van het overgangsrecht. Die vergunning is immers ofwel niet nodig (varend), ofwel is daarvoor een VOV-vergunning vereist (niet-varend), die echter niet is verleend.

Mogelijke oplossingen

Uit de inventarisatie is gebleken dat een groot aantal schepen niet aan de eisen/criteria van de verordening openbaar vaarwater voldoet. Er zijn in totaal 18 schepen die niet voldoen aan de gestelde criteria uit de VOV. Het criterium 'varend' is niet meegeteld in dit getal. Er zijn 27 schepen die geheel voldoen aan de criteria. Het plan van aanpak gaat uit van de bestaande beleidsuitgangspunten en gemeentelijke regelgeving. Een andere oplossing is niets doen en daarmee illegale situaties gedogen.

Een alternatief is om het beleid ten aanzien van de Noorderhaven aan te passen. Dat we afstappen van de eis dat er alleen varende schepen mogen liggen, maar dat er drijvende bouwwerken in de haven mogen liggen. Er is geen sprake meer van een dynamische vrijhaven, er komen dan vaste ligplaatsen zonder enige ruimte om van plek te veranderen. Voor elke verandering is dan een omgevingsvergunning nodig. Dit vraagt om een andere opdracht en is de bevoegdheid van de raad.

In de watervisie is aangekondigd dat we een nieuw havensysteem willen ontwikkelen voor nieuwe schepen, zodat we ligplaatsen op een andere manier gaan uitgeven. Dit is nog niet uitgewerkt. Dit systeem (met een vorm van vergunning) zou dan ook van toepassing kunnen zijn op de Noorderhaven. We gaan voor de Noorderhaven onderzoek doen naar de mogelijkheden van een vergunningstelsel.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Zie collegebrief, plan van aanpak en advies WCG van 8 november 2018.

Financiële consequenties

Eenmalige kosten:

Voor het verdere handhavingstraject is per schip die niet voldoet aan de regels en er uitgebreid geprocedeerd wordt maximaal ca. 100h nodig. Dit kan betekenen dat in het uiterste geval maximaal €210.000,- nodig is.

We gaan hier niet van uit en schatten de kosten hiervan jaarlijks op €65.000,-. Voor 2019 is dit gedekt uit: handhaving €50.000,- intensiveringsmiddelen wonen en €15.000,- van het Havenwezen. Voor 2020 en verder moet voor de bekostiging van de ambities uit de watervisie, waaronder de handhaving Noorderhaven, opnieuw geld worden gevonden. In het begrotingstraject komen we daarop terug.

De kosten voor de subsidieregeling €75.000,- (3 jaar) worden gedekt uit de intensiveringsmiddelen wonen.

Overige consequenties

De gevolgen voor de bewoners van de Noorderhaven staan beschreven in het plan van aanpak. In het uiterste geval dient het schip waarop ze verblijven de Noorderhaven te verlaten. We gaan ervoor zorgen dat voor elke bewoner een passende oplossing wordt geboden. Om het plan van aanpak (inclusief subsidieregeling) uit te voeren is extra personele capaciteit nodig. Deze kosten zijn voor 2019 gedekt.

Er is echter geen geld gereserveerd voor het herschikken zelf, invoering havengeld, eventuele verplaatsing van boten naar elders, het opkopen van boten, of juridische procedures die hieraan voorafgaan.

Het plan van aanpak volgt het beleid en de regelgeving van de gemeente, het leidt niet tot verandering of nieuw beleid.

Ambtelijk advies (weging mogelijkheden, draagvlak en consequenties)

De Noorderhaven is een zogenaamde vrijhaven. Schepen liggen er met toestemming van de Havenmeester. We hebben altijd gezegd dat we de Noorderhaven als vrijhaven willen behouden. De schepen moeten kunnen varen om zo de gewenste dynamiek te behouden. In de praktijk is het zo dat, bijvoorbeeld bij het vrijkomen van een plek, schepen vaak 'herschikt' worden. Door nu vaste ligplaatsen te creëren (vereiste voor financiering) verdwijnt deze dynamiek. De schepen moeten daarmee worden aangeduid als drijvend bouwwerk en krijgen dus een omgevingsvergunning. Herschikking is dan niet meer mogelijk zonder nieuwe omgevingsvergunning. We adviseren om het beleid ten aanzien van de Noorderhaven om alleen varende schepen toe te staan niet te wijzigen en uitvoering te geven aan het plan van aanpak om de ongewenste en illegale situaties ongedaan te maken. Als deze fase is afgerond, kan gestart worden met het maken van het herschikkingsplan van de Noorderhaven.

Het opnieuw invoeren van de onderhoudssubsidieregeling is positief ontvangen door het WCG. Ditmaal komt ook het deel "onder water" in aanmerking komen voor een bijdrage.

De bewoners van de Noorderhaven reageren gemengd er zijn zowel voor- als tegenstanders.

Daarnaast adviseren we om geheimhouding te leggen op het advies van Trip advocaten & notarissen, de stukken zijn alleen bestemd voor intern beraad.

Publiciteit

Het bestuur van het WCG stellen we schriftelijk en mondeling in kennis van het besluit. De bewoners van de Noorderhaven worden over het collegebesluit geïnformeerd. Ook na de eerst volgende raadsvergadering

worden de bewoners over de inhoud van het plan van aanpak geïnformeerd. Ook de bewoners van de kades van de Noorderhaven en de bijbehorende bewonersorganisaties brengen we schriftelijk op de hoogte.

Vervolg

We komen in mei/juni 2019 met een voorstel voor de onderhoudssubsidieregeling. Na afloop van de drie subsidie jaren komen we met een evaluatie en een mogelijk vervolg voorstel.

Lange Termijn Agenda

Mei 2019